

3. Офіційний сайт компанії In Venture Investment Group [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://inventure.ua>.
4. Офіційний сайт компанії Entrepreneur First [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://www.joinef.com/>.
5. Офіційний сайт компанії Startupbus [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://startupbus.com>.
6. Як український бізнес підхоплює тренд на створення корпоративних інкубаторів [Електронний ресурс]. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: <http://bakertilly.ua/news/id44008>.

УДК 336.77

Чуб П.М.,

к.е.н, доцент кафедри банківської справи

ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

Вплив інновацій на технологічні цикли сучасної епохи

Періоди, коли економіка сприйнятлива до інновацій, визначаються так званими довгими циклами економічної кон'юнктури, які були відкриті і досліджені великим російським економістом **Миколою Кондратьєвим** в 1920-х роках. Він всебічно обґрунтував закономірний зв'язок «підвищувальних» і «знижувальних» стадій цих циклів з хвилями технічних винаходів і їх практичного використання, тобто хвилями технологічних інновацій.

Варто відмітити, що багато дослідників пов'язують зміну Кондратьєвських К-хвиль з технологічними циклами. Проривні технології відкривають можливості для розширення виробництва і формують нові сектори економіки, що утворюють новий технологічний устрій. Крім того, Кондратьєвські хвилі є однією з найважливіших форм реалізації індустріальних принципів виробництва. Зведена система Кондратьєвських хвиль і відповідних їм технологічних устроїв на думку вчених виглядає наступним чином [1]:

Таблиця 1. Технологічні цикли за Кондратьєвим

Цикл	Період	Лідуючі сектори економіки
1	з 1803 до 1841–1843 років	Текстильні фабрики, промислове використання кам'яного вугілля
2	з 1844–1851 до 1890–1896 років	Вуглевидобуток і чорна металургія, залізничне будівництво, паровий двигун;
3	з 1891–1896 до 1945–1947 років	Важке машинобудування, електроенергетика, неорганічна хімія, виробництво сталі та електричних двигунів
4	з 1945–1947 до 1981–1983 років	Виробництво автомобілів і інших машин, хімічна промисловість, нафтопереробка і двигуни внутрішнього згорання, масове виробництво;
5	з 1981–1983 до ~ 2018 років (прогноз)	Розвиток електроніки, робототехніки, обчислювальної, лазерної та телекомунікаційної техніки
6	з ~2018 до ~ 2060 (прогноз)	Можливо, NBIC-конвергенція (конвергенція нано-, біо-, інформаційних та когнітивних технологій).

Отже, Микола Кондратьєв відкрив великі цикли кон'юнктури, які і були покладені в основу його теорії «довгих хвиль», період кожної з яких становить в середньому 54-55 років. Більш того, за допомогою моделі цих циклів він передбачив не тільки Велику депресію, а й нинішню Велику рецесію 2008-2011 рр. Кондратьєв пояснив причинність виникнення циклів необхідністю оновлення основного капіталу і вказав на пожвавлення у сфері технічних винаходів перед початком і в самому початку підвищувальної хвилі великого циклу кон'юнктури.

Як і Кондратьєв, видатний австро-американський вчений, *Йозеф Алоїз Шумпетер* стверджував, що всі цикли генеруються інноваціями, і що ми повинні очікувати нескінченну кількість циклів [2, 147]. Шумпетер охарактеризував інновацію, «як становлення нових виробничих функцій». Це може бути виготовлення нового товару, що є новими формами організації, таких, наприклад, як злиття, відкриття нового ринка і т.п. Інновація відрізняється від винахідництва (новації), що передуює інновації. Усі цикли генерують інноваціями. Інновація (нововведення) - кінцевий результат впровадження новації з ціллю зміни об'єкта управління та отримання економічного, соціального, науково-технічного, екологічного чи іншого ефекту.

Таблиця 2. Технологічні цикли за Шумпетером

Цикл	Період	Лідуючі сектори економіки
1	1785 – 1845	Енергія води, текстиль, залізо
2	1845 – 1900	Залізнична колія, паровий двигун, сталь
3	1900 – 1950	Двигун внутрішнього згорання, електроенергія, пластмаси
4	1950 – 1990	Нафтохімія, електроніка, авіація
5	1990 – 2020	Програмне забезпечення, цифрові мережі, мобільний зв'язок

Даніель Шміхула вважає, що до початку 21 століття цикли даного типу скоротяться за часом з 60 до 30 або навіть 20 років через постійне прискорення розвитку технологій. Теорія циклів технологічних революцій Даніеля Шміхули полягає в тому, що головні технологічні інновації відбуваються не постійно, а за допомогою особливих циклів, і тимчасові інтервали цих циклів скорочуються через технічний прогрес.

Період часу з найбільш високою концентрацією технологічних нововведень позначається "технологічною революцією". Період технологічної революції (етап інновацій) співвідноситься з фазою початку економічного зростання. Коли з'являються нові технології, які довели свою придатність на практиці, відбувається тимчасове скорочення нових технологічних розробок, так як в цей період робиться наголос на максимальне практичне застосування вже існуючих технологій. Цей період позначається як етап застосування. Цей етап пов'язаний з періодом економічного зростання і, можливо, навіть економічним бумом. Однак в певний момент прибутковість нових технологій знижується до рівня технологій попереднього покоління. Ринки насичені технологічними продуктами, а нові капіталовкладення в цей спочатку новий сектор не принесуть прибутку вище середньої. У цей момент починається криза, яка підштовхує до нових технологічних досліджень. Таким чином, етап стагнації та криза долаються новою технологічною революцією з новими технологіями, які пожвавлять економіку. І ця нова технологічна революція - початок нової хвилі.

Відповідно до теорії Шміхули, технологічні революції є головним двигуном економічного розвитку, і, отже, довгострокові економічні цикли залежать від хвиль технологічних інновацій [3].

Таблиця 2. Технологічні цикли сучасної епохи за Шміхулою

Цикл	Період	Технологічна революція	Лідуючі сектора економіки
1.	1600–1740	Фінансово-агрокультурна революція	Фінанси, сільське господарство, торгівля
2.	1780–1840	Індустріальна революція	Текстиль, залізо, вугілля, залізні дороги, канали
3.	1880–1920	Технічна революція	Хімія, електротехнічна промисловість, машинобудування
4.	1940–1970	Науково-технічна революція	Авіаційна промисловість, ядерна промисловість, космонавтика, синтетичні матеріали, нафтова промисловість, кібернетика
5.	1985–2000	Інформаційна та телекомунікаційна революція	Телекомунікації, кібернетика, інформатика, інтернет
6.	2015-2025 (?)	Гіпотетична пост-інформаційна технологічна революція	Біомедицина, нанотехнології, альтернативні види палива

Теорія Шміхули технологічних революцій популярна серед прихильників теорії довгих економічних хвиль (наприклад, циклів Кондратьєва) і серед вчених, які вважають, що економічна криза в 2007-2012 роках була результатом технологічного застою. Так, російський соціолог А.А. Давидов визначив математичну формулу для визначення довжин циклів Шміхули, яка заснована на послідовності Фібоначчі.

Отже, на сьогодні світова економіка опинилася в знижувальній стадії п'ятого кондратьєвського циклу і, згідно з вченням Кондратьєва на цьому етапі можна з високою ймовірністю передбачити великі фінансові потрясіння, оскільки у знижувальній стадії циклу Кондратьєва економіка розвивається нестабільно, впадаючи часом в глибокі, а часом і руйнівні кризи. Таким чином, економічний розвиток супроводжується певними циклічними коливаннями різної амплітуди, що мають об'єктивну природу. Економічні цикли можуть

викликатися різними причинами, однак вони мають значний вплив на динаміку розвитку світового господарства та на основні економічні показники.

Список використаних джерел:

1. Цикли Кондратьєва (К-цикли, або К-хвилі) [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A6%D0%B8%D0%BA%D0%BB%D0%B8_%D0%9A%D0%BE%D0%BD%D0%B4%D1%80%D0%B0%D1%82%D1%8C%D1%94%D0%B2%D0%B0
2. Бизнес-циклы: теоретический, исторический и статистический анализ капиталистического процесса. В 2-х т. *Schumpeter Josef Alois*. Business Cycles: a Theoretical, Historical, and Statistical Analysis of the Capitalist Process, 1939.
3. Циклы Шмихулы [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
https://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%A6%D0%B8%D0%BA%D0%BB%D1%8B_%D0%A8%D0%BC%D0%B8%D1%85%D1%83%D0%BB%D1%8B

УДК658.14:334.78

Яловська О.М.,

«Економіки та управління», 4 курс

Науковий керівник – Шевчук Н.В.,

к.е.н., доцент кафедри бізнес-економіки

та підприємництва

ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

Шляхи активізації інвестиційної діяльності корпоративного сектора

У ринковій економіці фінанси підприємств корпоративного сектора є відображенням їх спроможності залучати кошти для ведення бізнесу та